

DECIZIE

11 octombrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Iulia Sîrcu
Luiza Gafton, Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către Compania internațională de asigurări „Asito” Societate pe acțiuni,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Companiei internaționale de asigurări „Asito” Societate pe acțiuni împotriva Societății pe acțiuni „Transelit”, intervenient accesoriu Serghei Țurcan cu privire la recuperarea prejudiciului material, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 01 august 2017, prin care a fost respinsă cererea cu privire la repunerea în termenul de apel și a fost restituit apelul declarat de către Compania internațională de asigurări „Asito” Societate pe acțiuni, ca fiind depus în afara termenului legal,

c o n s t a t ă :

La data de 27 iunie 2016, CIA „Asito” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva SA „Transelit”, intervenient accesoriu Serghei Țurcanu cu privire la recuperarea prejudiciului material, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, în rezultatul accidentului rutier care a avut loc la data de 26 iunie 2013, cu participarea autovehiculului de model Iveco 35E, n/î CHU 870, condus de Țurcan Serghei, a fost deteriorat autovehiculul de model Hyundai Sonata cu n/î C PH 737, condus de Cernea Vitalie.

Menționează că, conform procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare din 26.06.2013, vinovat de producerea accidentului rutier a fost recunoscut Țurcan Serghei, care a încălcat prevederile art. 242 alin. (2) Cod Contravențional.

Afirmă că, conform devizului de calcul a sumei de despăgubire, costul total al reparației autovehiculului avariat constituie suma de 38461,75 lei.

Declară că, dat fiind faptul că posesorul autovehiculului de model Hyundai Sonata cu n/î C PH 737, deținea contract de asigurare facultativă CASCO încheiat cu CIA „Asito” SA, ultima a achitat despăgubirea de asigurare în folosul persoanei prejudiciate în sumă totală de 38 461,75 lei, conform ordinului de plată (în cadrul dosarului de daune nr. 131641C1 din 27.06.2013), ce constituie suma pentru reparația autovehiculului de model Hyundai Sonata cu n/î C PH 737.

Invocă că, potrivit ordonanței de plată din 27 iunie 2013 s-a dispus înaintarea acțiunii în regres împotriva ÎM CIA „Transelit” SA privind încasarea sumei de 37 968,35 lei.

Solicită reclamantul încasarea din contul pârâtului în beneficiul său a sumei totale de 37968, 35 lei cu titlul de despăgubire, dobânda de întârziere în sumă totală de 26623 lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătorei Edineț din 29 septembrie 2016 a fost admisă parțial acțiunea și dispusă încasarea din contul SA „Transelit” în beneficiul CIA „Asito” SA suma de 18963,28 lei, cu titlu de despăgubire de asigurare și suma de 568,68 lei taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată. În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La data de 21 ianuarie 2017, CIA „Asito” SA prin intermediul reprezentantului, avocatul stagiar Vitalie Tihon a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe în partea respingerii acțiunii și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

La data de 27 februarie 2017, reprezentantul CIA „Asito” SA, avocatul stagiar Vitalie Tihon depus în scris explicații la cererea de apel, prin care a solicitat repunerea în termenul de declararea a apelului, admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe în partea respingerii acțiunii cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 28 februarie 2017 a fost restituită cererea de apel depusă de către CIA „Asito” SA, ca fiind depus în afara termenului legal.

La data de 07 aprilie 2017, CIA „Asito” SA a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 28 februarie 2017, solicitând repunerea în termen a recursului, admiterea recursului, casarea încheierii recurate cu soluționarea problemei în fond și punerea pe rol a cererii de apel.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 03 mai 2017 a fost admis recursul declarat de către CIA „Asito” SA, casată încheierea Curții de Apel Bălți din 28 februarie 2017 cu restituire pricinii spre rejudecare la faza primirii cererii de apel.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 01 august 2017 a fost respinsă cererea cu privire la repunerea în termen a apelului și a fost restituit ca tardiv apelul declarat de către CIA „Asito” SA.

La data de 10 august 2017, în termenul prevăzut de lege, CIA „Asito” SA a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate cu soluționarea problemei în fond și punerea pe rol a cererii de apel.

În motivarea recursului a indicat că, instanța de apel la pronunțarea încheierii recurate a aplicat eronat legea restituind neîntemeiat cererea de apel.

Susține că, instanța de apel neîntemeiat a statuat că cererea de apel a fost depusă la data de 21 ianuarie 2017, cu încălcarea termenului de declarare a apelului, deoarece avizele de recepție DS 2000505847 AS, DS2000505846AS, DS2000505848AS recepționate de cancelaria Judecătorei Edineț la data de 26 octombrie 2016, demonstrează că cererea de apel în cauza dată a fost depusă cu respectarea termenului prevăzut de lege.

Afirmă că, Curtea de Apel Bălți a stabilit corect că în adresa Judecătorei Edineț au fost expediate 3 plicuri cu corespondență din partea SA „Asito”, în registrul de

corespondență fiind consemnare numai 2 înregistrări, însă instanța de apel în încheierea pronunțată nu s-a pronunțat asupra faptului unde s-a pierdut a 3-a scrisoare.

La data de 23 august 2017, în adresa intimațiilor SA „Transelit” și Serghei Țurcanu a fost expediată spre cunoștință copia recursului declarat de către CIA „Asito” SA, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Intimații nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv și nu au depus referință în termenul stabilit.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Pe parcursul judecării cauzei s-a constatat că, prin hotărârea Judecătorei Edineț din 29 septembrie 2016 a fost admisă parțial acțiunea depusă de către CIA „Asito” SA și dispusă încasarea din contul SA „Transelit” în beneficiul CIA „Asito” SA suma de 18963,28 lei, cu titlu de despăgubire de asigurare și suma de 568,68 lei taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată. În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la data de 21 ianuarie 2017, CIA „Asito” SA a contestat-o cu apel, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe în partea respingerii acțiunii cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Ulterior, la data de 27 februarie 2017, CIA „Asito” SA depus în scris explicații la cererea de apel, prin care a solicitat repunerea în termenul de declararea a apelului.

Urmare, Curtea de Apel Bălți prin încheierea din 28 februarie 2017 a restituit apelul ca fiind depus în afara termenului legal, fapt cu care nu a fost de acord recurenta, contestând-o la data de 07 aprilie 2017 cu recurs.

Curtea Supremă de Justiție, prin decizia din 03 mai 2017, a admis recursul declarat de către CIA „Asito” SA, a casat încheierea Curții de Apel Bălți din 28 februarie 2017 și a restituit pricina spre rejudecare la faza primirii cererii de apel.

Instanța de apel, prin încheierea din 01 august 2017, a respins cererea CIA „Asito” SA cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului și a restituit apelul declarat de către CIA „Asito” SA ca fiind tardiv.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, instanța de apel, la emiterea încheierii, a determinat corect circumstanțele cauzei și a aplicat just normele de drept procedural.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că, norma citată prevede expres momentul începerii curgerii termenului de declarare a apelului – data pronunțării dispozitivului hotărârii.

În conformitate cu art. 110 CPC, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 111 alin. (3) CPC, termenul de procedură stabilit în ani luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Raportând normele de drept enunțate la caz, se reține că, dispozitivul hotărârii primei instanțe a fost pronunțat la data de 29 septembrie 2016, astfel, termenul de declarare a apelului a început să curgă de la data de 30 septembrie 2016, ziua imediat următoare datei pronunțării dispozitivului hotărârii contestate și a expirat la data de 31 octombrie 2016.

În conformitate cu art. 113 alin. (1) CPC, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Contrar normelor de drept enunțate, în speță, se constată că, CIA „Asito” SA a declarat apel la data de 21 ianuarie 2017, adică cu depășirea termenului de 30 zile prevăzut de lege, solicitând repunerea în termen.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) CPC, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

Astfel, instanța de recurs reiterează că, termenul de declarare a apelului poate fi restabilit dacă persoanele îndreptățite prezintă probe veridice, ce ar confirma imposibilitatea depunerii apelului în termen.

Nu poate fi reținut ca motiv întemeiat pentru repunerea în termenul de declarare a apelului argumentul invocat de către CIA „Asito” SA că cererea de apel în prezenta cauză civilă a fost expediată Judecătoriei Edineț concomitent cu alte două apeluri pe cauzele nr. 2c-104/16 și 2c-98/16, or, copiile avizelor la care face trimitere recurenta nu confirmă expedierea apelului anume pe dosarul în speță.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, CIA „Asito” SA cunoscând faptul examinării cauzei la data de 29 septembrie 2016, urma să se folosească cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

Instanța de recurs pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea în eroare. Buna-credință prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să se intereseze de soarta dosarelor despre care cunosc cu certitudine că se află pe rolul instanței cu participarea lor și să respecte termenele prevăzute de lege.

Or, în conformitate cu art. 56 alin. (3) CPC, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

În conformitate cu art. 61 alin. (1) CPC, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

În asemenea împrejurări, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, instanța de apel temeinic și legal a respins cererea depusă de către CIA „Asito” SA cu privire la repunerea în termenul de apel și a restituit apelul declarat de către CIA „Asito” SA.

Instanța de recurs accentuează că, soluția adoptată de către instanța de apel prin încheierea recurată este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6 §1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună-credință și asumarea unui rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că, încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurentă sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Compania internațională de asigurări „Asito” Societate pe acțiuni.

Se menține încheierea Curții de Apel Bălți din 01 august 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Companiei internaționale de asigurări „Asito” Societate pe acțiuni împotriva Societății pe acțiuni „Transelit”, intervenient accesoriu Serghei Țurcan cu privire la recuperarea prejudiciului material, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată,

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Luiza Gafton

Mariana Pitic